

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
CONSUELO-PILAR SCERRI HERRERA**

Seduta ta' l-14 ta' April, 2010

Avviz Numru. 47/2009

**Etienne Rapinette ghan-nom u in rappresentanza tas-
socjeta' J.R. Enterprises Limited (C10980)**

Vs

Spray Pack Limited (C134)

Il-Qorti:-

Rat l-avviz ipprezentat fir-Registru ta' din il-Qorti nhar s-sitta (6) ta' Frar 2009, permezz ta' liema l-attur nomine talab lill-Qorti tikkundanna lis-socjeta' konvenuta thallsu s-somma ta' hdax-il elf tlett mija w ghoxrin euro (EURO 11,320) rapprezentanti l-prezz ta' hamest elef u erba' mitt (5400) bott *hair gel* lilu konsenjati u dan kif jirrizulta mill-annessa *invoice* (Dok. A).

Bl-ispejjez tal-presenti, tal-Mandat ta' Sekwestru numru 442/09 ipprezentat konteswalment mal-ltra Interpellatorja

datata sitta w ghoxrin (26) t'April 2008 kontra s-socjeta' konvenuta, ngunta minn issa 'n subizzjoni.

Rat ir-risposta tas-socjeta' konvenuta Spray Pack Limited (C134) ippresentata fir-Registru ta' din il-Qorti nhar l-ghaxra (10) ta' Marzu 2009 (fol. 6) fejn eccepjet:

"1. Illi fl-ewwel lok, is-socjeta' eccipjenti tirrileva li n-negozju gurdiku ezistenti bejn l-partijiet huwa wiehed t'appalt fejn l-attur nomine qabbad lis-socjeta' konvenuta tesegwixxi xi xoghol fuq l-inkarigu tieghu w ghalhekk ma jista' jkun dovut l-ebda prezz da parti tal-istess socjeta' eccipjenti;

2. Illi fit-tieni lok, u minghajr pregudizzju ghal premess, l-oggetti proprjeta' tal-attur nomine nsterqu minn terzi li l-identita' tagghom mhix maghrufa, dwar liema serqa hemm pendenti nkjesta Magisterjali w ghalhekk peress li s-socjeta' konvenuta ma tahtix ghall-akkadut, ghandu jigi applikat d-dispost tal-artikolu 1635 tal-Kap XVI;

3. Illi fit-tielet lok u minghajr pregudizzju ghal premess, l-oggetti appartenenti lill-attur nomine, gew misruqin meta l-istess attur nomine kien jinsab in mora li jigborhom lura minghand s-socjeta' eccipjenti;

4. Illi fir-raba' lok, u minghajr pregudizzju ghas-sueccepit, l-ammont mitlub mill-attur nomine ma jirrispekkjax l-valur tal-oggetti kkonsenjati lis-socjeta' esponenti ghal finijiet tal-appalt li tieghu kienet inkarigata.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri skond l-ligi."

Ikkunsidrat:

Illi nhar s-sitta w ghoxrin (26) ta' Mejju 2009 xehed **Etienne Rapinette** (fol.16) fejn qal li hu jokkupa l-kariga ta' Direttur mas-socjeta' 'JR Enterprises Limited' u din is-socjeta' ilha taghmel negozju mas-socjeta' konvenuta ghal dawn l-ahhar erbatax-il sena. Qal li kellhom relazzjoni

tajba hafna bejniethom u fil-passat qatt ma kellhom problemi u dan ghalix kienu jaghtuom ix-xoghol sabiex jimlewhom l-prodotti taghom bil-ghan li jigu spediti lis-suppliers taghom barra minn Malta. Qal li l-prodotti taghom kienu jikkonsistu billi huma kienu jgibu *container* bil-bottijiet vojta, u sussegwentement kienu jibaghtu wkoll ghall-materjal prima minn barra, sabiex dawn l-istess bottijiet jimtlew mis-socjeta' konvenuta li kienet responsabbli li taghmel l-istess *filling*. Qal li fil-fatt il-*container* li kien qed jigi bil-bottijiet vojta, kien qed imur ghand s-socjeta' konvenuta direttament u tul dawn il-hmistax-il sena, qatt ma kien hemm ftehim li s-socjeta konvenuta kienet tithallas talli zzomm dawn il-*containers* fil-hazna taghom.

Zied jghid li f'dan il-kaz, iprocedew bhas-soltu fis-sens li waslet ghandhom il-konsenja ta' bottijiet vojta u s-socjeta' konvenuta kellhom jimlewhom. Qal li sussegwentement bdew jintlew u huma bdew jiehu whud minn dawn il-prodotti, pero' darba minnhom filghodu, d-dirigenti tas-socjeta' konvenuta kienu cemplu u qalulhom li kellhom ahbar hazina fis-sens li kienu sfaw vittmi ta' serq u li l-prodotti li kien ghad fadal ghandhom kienu gew misruqa. Dan kien fis-sitta (6) t'Awwissu 2007.

Ix-xhud kompli jghid li hu fil-fatt kien mar fuq il-post w id-dirigenti tas-socjeta' konvenuta kienu qalulu li l-pulizija kienu diga qed jinvestigaw il-kaz u li hu (ix-xhud) seta' jiehu l-bottijiet li kien fadal. Qal li hu kien staqsihom jekk effettivament kinux insterqu oggetti ohra u dawn irrispondewh fin-negattiv, u li rrizulta li l-oggetti tas-socjeta' konvenuta biss kienu nsterqu. Qal li hu kien mar fuq il-post dakinhar li kienu cemplulu. Mistoqsi x'kien ra dakinhar wiegeb li hu ra zewg kaxxi fuq *pellet* li kien xoghol taghom, pero' ra wkoll *pellets* maghluqa bl-oggetti ta' nies ohra u dawn kienu ghadhom kollha hemmhekk.

Qal li hu kien staqsihom jekk effettivament kienetx saret inkjesta magisterjali u dawn irrispondewh li kienet saret pero' ma kinux jafu l-konkluzzjonijiet tagha. Zied jghid li hu dakinhar kien ha lura l-kumplament li kien ghad fadal u baqa' jcemplilhom sabiex jittransigi din il-pendenza li kien

ghad hemm bejniethom. Qal li naturalment hu kien waqqaf l-operazzjoni minn mas-socjeta' konvenuta qabel ma din il-kwistjoni giet *settled*. Zied jghid li s-somma li kien qed jitlob u cioe' ta' hdax il-elf tlett mija w ghoxrin euro (€11,320), tirrapprezenta l-valur tal-bottijiet mimlija bil-materjal. Qal li sussegwentement hu beda aktar jinkwieta meta s-socjeta' konvenuta kienet qaltlu li ma kinitx injurjata kontra s-serq u meta kien jibghatilhom ghal hlas, kienu jghidulu li huma kienu ghaddejjin bl-investigazzjoni w ghalhekk ma kienux f'posizzjoni li jhallsuh. Qal li l-valur imsemmi fl-avviz, huwa l-valur *at cost price* tal-oggetti li insterqu waqt li kienu fil-kustodja tal-konvenut. Zied jghid li wara li ghamel it-talba ghal-hlas kien ircieva kont minghand s-socjeta' konvenuta fejn kienu talbuh il-hlas ghal-hazna u naturalment dak l-kont hu ma kienx hallsu. Qal li jekk ma kienx sejjer zball, hu jbiegh kull prodott xi erbgħa Euros (€4). Qal li kull meta s-socjeta' konvenuta bagħtet għalih biex imur jigbor il-prodott meta kien ikun lest, hu dejjem mar. Qal li ma kienx f'posizzjoni jghid bl-ezatt meta waslet Malta l-konsenja li nsterqet peress li kien hemm *ongoing business* mas-socjeta' konvenuta. Qal li s-serqa 'n kwistjoni saret f'it wara li bdew jimlew l-containers jigifieri xi gurnata u nofs jew jumejn l-aktar wara li kienet waslet il-konsenja effettiva.

Mistoqsi kif jaf meta bdew jimtlew wiegeb li s-socjeta' konvenuta dejjem kienet tinfurmah meta ser tibda timla l-prodotti tieghu. Qal li meta gie nfurmat biex jigbor ix-xogħol, effettivament kien mar. Qal li huma jmorru jigbru l-materjal dak il-hin stess. Mistoqsi kif kien il-prodott li hu kien gabar, wara li effettivament kienet sehhet s-serqa, wiegeb li l-prodott kien mahdum u lest. Ix-xhud esebixxa kopja ta' ricevuta ta' materjal li kien gabar dakinhar minghand s-socjeta' konvenuta, liema dokument gie mmarkat bhala Dok. CSH.

Illi nhar t-tmienja (8) ta' Lulju 2009 xehed l-**Ispettur Jesmond Borg** (fol. 22) fejn ikkonferma li hu kien inkarigat sabiex jinvestiga serqa li saret gewwa l-istabbiliment 'Spray Pack Limited KW36', Industrial Estate, Corradino u dan nhar is-sitta (6) t'Awwissu 2007.

Qal li minn investigazzjoni preliminari maghmula mill-pulizija, u cioe' mill-ahhar hin li s-sid kien kien ra l-fond sakemm effettivament gie stabbilit is-serq, kien hemm *lapse* ta' tlett ijiem. Qal li jekk ma kienx sejjer zball il-kumpanija kienet maghluqa bix-*shutdown*, u ghalhekk qal li s-serqa 'n kwistjoni giet innutata mill-impjegat tal-kumpanija stess erbat ijiem wara. Zied jghid li minn dak li rrizulta lill-pulizija jista' jaghti l-kaz li minn effettivament ghamel is-serqa kien inheba fl-istess fabbrica, ghaliex l-unika apertura li kellha sgass fiha, kien sgass li kien hemm fuq in-naha ta' gewwa. Esebixxa kopja tal-okkorrenza relativa ghal din is-serqa li giet immarkata bhala Dok. JB. Spjega li effettivament l-oggetti li nsterqu kienu xi gels u li kienet inzammet inkjesta magisterjali minn Dr Giovanni Grixti. Qal li fil-bidu hasbu li serqu xi *furniture polish* izda minn investigazzjoni ulterjuri ma rrizultax li kien il-kaz. Qal li jekk ma kienx sejjer zball kien hemm ukoll xi taqlib fl-ufficini, pero' mill-ufficini ma nsteraq xejn. Qal li s-CCTV cameras tal-fabbrিকা ma kinux jahdmu u ma tressaq hadd il-Qorti fuq din in-konnessjoni ma' din is-serqa. Kompla jaghid li din kienet zona ndustrijali u hemm hafna fabbriki li huma abbandunati u kien hemm ix-*shutdown*.

Illi nhar l-wiehed w ghoxrin (21) t'Ottubru 2009 xehed **Walter Bonnici** prodott mis-socjeta konvenuta (fol. 28) fejn qal li hu jokkupa l-kariga ta' Managing Director tas-socjeta' konvenuta u li kien ilu jokkupa din il-kariga ghal dawn l-ahhar tletin sena. Qal li 'JR Enterprises Limited' kienet tirraprezenta s-socjeta' Olandiza bl-isem 'Keune' li fost ohrajn kienet taghmel *hair cosmetics* u *toileteries*. Spjega li s-socjeta' 'Spray Pack Ltd' kienet ilha xi hmistax-il sena tipproduci taht *licence* tal-'Keune' prodotti varji taghhom inkluz il-'Keune Gel'. Zied jghid li s-socjeta' 'Keune' mill-Olanda kienet tibghat certu materjal prima u *components* u dawn kienu jigu mibghuta lill-agent taghhom Etienne Rapinette. Qal li sussegwentement Etienne Rapinette kien jibaghtom lis-socjeta' minnu rapprezentata 'Spray Pack'. Qal li naturalment meta hu kien qed jghid Etienne Rapinette, ried ifisser is-socjeta' 'JR Enterprises Ltd'. Qal li huma kienu jiproducu l-prodott li kien jigi mibghut lilhom minn 'JR Enterprises', u

in segwitu jinvojsjaw lis-socjeta' 'JR Enterprises Ltd' w ghalhekk ir-relazzjoni guridika taghhom kienet dejjem mas-socjeta' 'JR Enterprises Ltd'.

Sussegwentement, zied jghid x-xhud li huma ma kienux jidhlu fil-kwistjoni tat-tqassim tax-xoghol *una volta* dan ikun lest, ghax huma kienu responsabbli biss ghall-*quality control*, il-prodott johrog minn ghandhom skond il-kwalita' dettata mis-socjeta' Olandiza. Qal li kultant zmien kienu jinzlu l-Olandizi jipprelevaw xi kampjuni u johduhom l-Olanda u jittestjawhom halli jaraw li l-prodott ikollu l-istess kwalita'. Qal li f'dawn l-hmistax-il sena qatt ma kien hemm rapport wiehed li l-affarijiet ma kinux skond il-kwalita'. Zied jghid li salv ghall-incident in kwistjoni f'dawn l-ahhar hmistax-il sena huma ma kellhom l-ebda kwistjoni mas-socjeta' 'JR Enterprises'. Qal li kull ordni li kienet taghmel 'JR Enterprises' maghhom ma kinitx issir la b'*email* u lanqas *fax*. Spjega li kien hemm prassi bejniethom peress li kien hemm relazzjoni tajba, w ghalhekk kienet issir ordni permezz ta' telefonata.

Qal li generalment kien ikun il-*general manager* taghhom certu Henry Galea, li kien jikkomunika maghhom permezz tat-telefon. Qal li s-socjeta' attrici kienet titlob per ezempju ordni ta' elf prodott partikolari u Henry Galea mbaghad kien iwiegeb u jghidilhom approssimativament kemm kellu bzonn zmien biex jipproduci l-ordni li kienet tkun giet ordnata. Qal li din l-ordni sussegwentement kienet tidhol fil-*production schedule* u naturalment in segwitu ssir il-*production* taghha, u *una volta* l-*production* tibda huma jkunu jafu kemm hemm zmien biex ilestiha w ghalhekk is-socjeta' 'JR Enterprises' kienet tkun taf kemm ha jkun hemm zmien biex jigi *delivered* il-prodott. Qal li f'dan il-kaz partikolari hija produzzjoni ndividwali, li jekk ma kienx sejjer zball kienet tikkoncentra sebat elef unit li kien il-'Keune Gel'. Qal li jekk ma kienx sejjer zball, dahlet fil-*production* fis-sitta (6) ta' Gunju 2007 pero' spjega li dwar data ezatt jista' jixhed ahjar Henry Galea l-*General Manager* ghax jista' jkun li kien Lulju u mhux Gunju.

Zied jghid li wara li bdiet il-*production* Henry Galea kien cempel lil Etienne Rapinette u qallu li l-*production* kienet

bdiet u tlestiet. Qal li l-maggor parti ta' din il-produzzjoni, xi sitt elef u tmien mitt (6800) bott, tlestew bejn is-sitta u l-ghaxra ta' dak ix-xahar partikolari u r-rimanenti bilanc, li kien zghir hafna, tlesta fis-sittax ta' dak ix-xahar. Qal li sussegwentement il-kumpanija tieghu nformat lil 'JR Enterprises' li setghu jigu jigbru l-ordni u kuntrarjament ghal dak li kienu jaghmlu s-soltu, fejn kienu jghaggluhom biex jaghmlu l-*production*, f'dan il-kaz lestew l-*production* u ma gewx jigbruha. Qal li ghadda perjodu ta' xahar u x-xoghol ma gabruhx w in segwitu sfaw vittmi ta' serqa u mill-prodotti kollha li kellhom, ittiehdu dawk il-prodotti tal-'Keune' biss. Qal li huma m'ghandhomx *insurance policy* li tkopri l-*finished products* tal-klijenti taghhom, qal li l-*insurance policy* taghhom tkopri biss il-materjal prima u dan ghaliex bhala procedura l-*premises* ikun inkluz fil-*policy* tal-klijenti minhabba l-*finished product* li jkun jappartjeni lilhom.

Qal li una volta l-prodott jkun lest min-naha taghhom, huma ma jibqghux responsabbli ghalih molto piu' jekk il-klijent ihalli l-prodott tieghu hemm, kif gara f'dan il-kaz. Qal li l-prodott tal-'Keune' kien jinzamm go kamra separata maghluqa, *within the factory premises*, li tkun imsakkra b'cavetta. Zied jghid li waqt is-serqa l-bieb sabuh sgassat u dan kollu gie rilevati mill-inkjesta relattiva.

In kontro-ezami qal li huwa minnu li f'dawn l-ahhar sittax-il sena li kellhom relazzjoni mas-socjeta' 'JR Enterprises Limited' huma kien ikollhom il-materja prima lesta biex meta jkollhom l-ordni jahdmuha. Qal li l-prassi dejjem kienet li una volta l-prodott ikun lest jigi jigbru l-klijent. Qal li kien hemm klijenti ohrajn fejn ghamlu d-*delivery* taghhom pero' ma' 'JR Enterprises' huma kienu jmorru jaghmlu d-*delivery*.

Illi nhar il-wiehed w ghoxrin (21) t'Ottubru 2009 xehed **Henry Galea** prodott mis-socjeta' konvenuta (fol. 31) fejn qal li hu jokkupa l-kariga ta' General Manager tas-socjeta' 'Spray Pack Limited'. Spjega li l-ordni in kwistjoni kienet saret minn Etienne Rapinette, anzi qal li probabilmment kien missieru, mhux Etienne. Zied jghid li l-kumpliment tal-*istock* li kien ghad fadallu ghandhom kienet xi haga 'l fuq

minn sebat elef, fil-fatt il-*production* saret nhar il-hamsa (5) ta' Lulju 2007. Ikkonferma wkoll li bhala procedura huma ma jinfurmawx lill-klijent meta tibda l-*production* izda meta titlesta. Qal li l-*production* kienet lesta l'ghada, b'eccezzjoni ghal ftit tubi. Ftakar li s-sitta ta' Lulju kien jahbat il-Gimgha, s-sebgha w it-tmienja kien il-*weekend* u li fid-disgha tax-xahar kienu nfurmaw lil Rapinette li l-*production* kienet lesta biex jigborha. Qal li kien ikkuntattjah telefonikament u kien infurmah bit-telefon, pero ma kienx jaf jekk marrux jigbruhom il-prodotti. Qal li kien baqa' xi 84 *units* u spiccawhom ukoll. Qal li wara dakinhar, cemplilhom xi darbtejn ohra biex imorru jigbru l-affarijiet, pero' ma gewx jigbruhom.

Qal li wara li saret is-serqa pero' kienu gew u gabru l-bilanc li kien ghad fadal. Spjega li s-serqa kienet saret nhar s-sitta t'Awwissu 2007 u din kienet tinvolvi erba' mija u erbghin kaxxa u kull kaxxa kien fiha tmax-il *unit* w ghalhekk is-serqa kienet ta' hamest elef mitejn u tmenin bott gel u l-*production* kienet ta' sebat elef, mija u sitta u sebghin (7,176) w ghalhekk is-socjeta' attrici gabret elf tmien mija u disghin bott (1,890) minghandna. Zied jghid li 'n segwitu huma kienu gew misruqa u hu kien cempel lil Etienne Rapinette, w infurmah b'dak li gara u fil-fatt kien semgha lil Joe Rapinette fil-*background* ighid lit-tifel "qed tara, ili nghidlek biex immorru nigbruhom." Qal li l-lehen ta' Joe Rapinette gharfu, peress li kien ilu jkellmu b'mod regolari snin twal.

Kompla jghid li gol-mahzen tagghom hemm kamra ohra u dawn il-gels kienu gew storjati f'din il-kamra maghluqa b'cavetta. Qal li una volta saret is-serqa saru jafu li l-bieb ta' din il-kamra kien gie sgassat. Qal li sussegwentement is-Sur Rapinette qal li ma xtaqx jahdem aktar magghom wara din is-serqa u naturalment tilfu x-xoghol. Esebixxa zewg dokumenti li huma *production control* bhala Dok. SP 1 u SP2 rispettivament. Zied jghid li l-procedura hi li huma jcemplulhom una volta x-xoghol ikun lest u gieli jmorru jigbru kollox f'daqqa u gieli jmorru jigbru separatament skond il-kaz. Qal li f'dan il-kaz l-ordni kienet wahda zghira u jaf li hallewhom hemm. Mistoqsi x'tip ta' *insurance* kellhom, wiegeb li ma setghax jixhed fuq din.

Spjega li f'din is-serqa nsterqu biss l-oggetti tal-'Keune' u kien hemm prodotti oħrajn u l-unika sgass li kien hemm, kien propju f'dan il-bieb. Zied jghid li kien hemm bieb iehor fil-mahzen maqtugh minn gewwa, pero sa fejn kien jaf hu, ma tressaq hadd fuq din is-serqa. Qal li hu kien talab lis-socjeta' 'JR Enterprises Limited' tghidilhom l-valur ta' dawn il-prodotti li gew misruqa għall-pulizija u kienu talbuhom wkoll jekk kienux koperti bl-*insurance* w għalhekk kien talab lil 'JR Enterprises' jaghtuh kopja tal-*insurance* tagħhom. Qal li nfurmawhom ukoll li din l-istima setghet tigi wzata għal xi *insurance*. Qal li huma ma kienux koperti bil-polza tagħhom pero' għal din is-serqa.

Illi nhar s-sitta w ghoxrin (26) ta' Jannar 2010 rega' xehed **Etienne Rapinette** (fol. 38) fejn esibixxa numru t'*invoices* mahruga fis-sena 2006 bhala Dok. MS, li jindikaw r-relazzjoni regolari li kellhom mas-socjeta konvenuta u li kienu jingabru b'mod regolari. Qal li qabel nqala l-incident l-aħhar darba li gabru x-xogħol, kien fis-sitta ta' Gunju 2007. Qal li huma kienu għamlu xi hmistax ma jmorrux peress li l-bottijiet kienu spiccawilhom u f'dan r-rigward esibixxa d-Dok. MS 1 li hu *invoice* mill-*mother company* fejn huma kienu għamlu ordni ta' dawn il-bottijiet kif wkoll kopja tal-ittra tal-burdnar bhala Dok. MS 2. Esibixxa wkoll bhala Dok. MS 3, sett ta' dokumenti li jindikaw l-frekwenza relatata mal-*claim* in kwistjoni u cioe għal perjodu ta' Mejju, Gunju w Awwissu 2007. Esibixxa wkoll l-*invoices* mibghuta lis-socjeta konvenuta bhala Dok. MS 4, sabiex tagħmel l-pagamenti dovuti liema pagamenti hu m'għamilx. Zied jghid li huma kellhom relazzjoni tajbna hafna bejniethom kemm damu magħhom għal circa hmistax il-sena. Qal li fil-fatt kienu jagħmlu telefonati u gieli mlew certu fliexken u gieli oħrajn. Qal li l-*filling* kien isir kwazi kollu minghand s-socjeta konvenuta u sussegwentement kienu fteħmu kif kellhom tigi maqsuma l-ordni. Spjega li dawk l-*invoices* kienu kollha relatati mal-konsenja qabel din il-kwistjoni.

Illi nhar s-sitta w ghoxrin (26) ta' Jannar 2010 rega' xehed **Henry Galea** (fol. 69) fejn mistoqsi xi prodotti oħrajn huma kienu jagħmlu fiz-zmien tal-incident, wiegeb li dak iz-zmien kienu qed jagħmlu wkoll xi *fabric conditioners* u

detergents u xi air freshners zgur. Mistoqsi jekk kienx hemm xoghol ta' haddiehor fil-fabbrika li kien lest, wiegeb li kien hemm u cioe dawn tas-socjeta GDL, General Distributors Limited. Qal li l-prodotti 'Keune' biss kienu imsakkra. Qal li hu kellu relazzjoni tajba mal-attur. Qal li meta kien jidhol xi *container* minn barra, kien jinhatt direttament ghandhom (ix-xhud), kien jigi ordnat skond kemm ghandu bzonn u huma (x-xhud) jimlew *accordingly*. Mistoqsi kemm kien cempel qabel m'insterqet l-ordni effettiva, wiegeb li ma jiftakarx. Qal li bhala kwantita kien jiehu varji, skond l-ordni li jkun ghamel, skond liema *size* jigi bih. Qal li meta kien bil-vann z-zghir, kien jiehu zewg *pellets* l-attur. Qal li tal-*istorage* per se, ma kienx jigi ccargjat l-attur, jista jkun li kien fil-*costings*. Qal li ma kienx f'posizzjoni jghid kemm zmien qabel gie l-*container* ghandhom (ix-xhud) qabel l-incident in kwistjoni pero qal li kien ilu zmien li kien gie ghaliex huma (ix-xhud) kienu qed jahdmu fuq l-ahhar ftit tal-*container*.

Semghet lil partijiet jittrattaw il-kawza fis-seduta tal-ghaxra (10) ta' Marzu 2010.

Ikkunsidrat ulterjorment:

Illi dwar il-fat ma jidhierx li hemm kontestazzjoni fis-sens li s-socjeta konvenuta kellha taht il-kustodja taghha merkanzija proprjeta tas-socjeta attrici. Jirrizulta wkoll bla tlaqliq li waqt li s-socjeta konvenuta kellha din il-merkanzija taht il-kustodja taghha, s-socjeta konvenuta kienet sfat vittma ta' serq u l-oggetti proprjeta tas-socjeta attrici kienu gew misruqa u bhala rizultat ta' din is-serqa sofriet danni kif reklamati fir-rikors promotur.

F'dan il-kaz is-socjeta attrici ghandha favuriha l-ammissjoni tal-socjeta konvenuta li l-merkanizija kienet depozitata ghandha u taht il-kontroll taghha. Biex allura l-konvenut jezonera ruhu mill-htija dwar il-konservazzjoni tieghu, jrid jipprova dak prevvist fl-Artikolu 1901 tal-Kodici Civili u cioe` il-prova tal-kaz fortuwitu. Fi kliem iehor, irid jiddimostra li s-serqa tal-merkaniza mhux biss kienet imprevedibbli, izda wkoll inevitabli (**Vol. XXIV P I p 172: "Azzopardi -vs- Arcivocich et"**);

Hi giurisprudenza accettata illi "*s-serq ghandu jkun ekwiparat ghal kaz fortuwitu w ghalhekk ghandu jsufrih il-proprjetarju tal-oggett misruq. Dan, ammenokke ma jkunx hemm xi htija ta' min kien depozitarju ta' dak l-oggett li tiffa l-htija fuqu ta' dak il-kaz fortuwitu.*" (Vol. XXXII P I p 532: "Bianco -vs- Ciantar");

Dan ghaliex il-kaz fortuwitu ma jehlisx mir-responsabilita` tad-dannu jekk jkun precedut minn htija ta' min ikkagunah (Vol. XXX P III p 142: "Bezzina -vs- Grech et");

Ghall-Qorti l-fattezzi f'dan il-kaz jinducuha ghar-rizultat illi s-serq in kwistjoni seta' gie evitat b'daqsxajn diligenza u l-hsieb ta' missier tajjeb tal-familja.

Jirrizulta mill-atti processwali li fis-sit fejn is-socjeta konvenuta kienet qed izzomm il-merkaniza ma kienx hemm mil-camera tac CCTV jahdmu, in oltre s-socjeta konvenuta lanqas hadet hsieb sabiex tipprovdi ghal polza ta' sigurta li tkopri merkanzija lesta u cioe mhux biss materjal ta' kwalita prima. Jirrizulta wkoll li in oltre li x'aktarx il-persuna li ikkommettiet is-serqa kienet mistohbija gewwa l-fond li gie derubat w ghalhekk dan jindika li kien hemm certu negligenza mis-socjeta konvenuta meta hija ghalqet il-*premises* taghha molto piu meta tqis li kien hemm xi granet ta' ferji li jsegwu. Is-socjeta konvenuta kellha reponsabilita akbar ghaliex fil-fatt ghandha f'idejha proprjeta ta' terzi w ghalhekk ghandha tkun responsabbli ghaz-zamma taghha u tiehu kull mizura accettabbli ghas-sigurta taghha.

In tema legali jigi osservat f'materja ta' depozitu, li d-depozarju ghandu jiehu hsieb l-oggett fdat lilu daqs kemm jiehu fil-kustodja ta' hwejjgu [Art.1899]. Huwa obligat li jrodd lura l-oggett fdat f'idejh u jekk jonqos minn dawn id-dmirijiet, huwa responsabbli ghat-telf jew hsara li tali nuqqas igib lil min ikun ghamel id-depozitu, salv f' kaz li jipprova l-kaz fortuwitu bhala motiv tal-esenzjoni tieghu mill-hsara li ssufri l-haga depozitata.

Prova ta' din tinkombi fuqu li jaghmilha. “*Jekk id-deposiztarju jinvoka l-kaz fortuwitu bhala motiv ta' esenzjoni tieghu mill-hsara li ssofri l-haga, l-prova tal-kaz fortuwitu taqa' fuqu. F'dan il-kaz tapplika l-massima res perit dominus. Inoltre, l-gurisprudenza hija konkordi li l-kuncett ta' kaz fortuwitu jew forza maguri ma jsehhe meta ghall-hsara ikun ikkontribwixxa l-fatt posittiv jew negattiv tal-bniedem*” [App.Civ.**Carmela Sapiano vs Antonia Fenech** [1997] Vol.LXXXI.II.149].

Il-fatt ghal Qorti li is-socjeta konvenuta ma haditx il-prekawzjoni rikjesta ghaz-zamma t'oggetti proprjeta ta' terzi billi ma ipprovdietx sigurta adegwata, u cioe la ma kien hemm installat CCTV cameras, la kien hemm polza ta' sigurta, la kien hemm sistema ta' xi alarm jew ta' xi shuttering. Ma jirrizultax li s-socjeta konvenuta aggixxiet bhala *pater bonus familias* fiz-zamma tal-oggetti proprjeta tas-socjeta konvenuta. Anzi jirrizulta prima facie li s-serqa saret minn xi hadd li aktarx kien stahba gol-fond dan kollu jinnewtralizza l-argument tas-socjeta konvenuta li hu bazat fuq il-forza magguri u li hu fis-sens li huwa ghandu jigi ezentat mill-hsara li sofra l-oggett fil-kustodja tieghu.

Dwar il-valur reklamati mis-socjeta attrici ma jidhirx li s-socjeta konvenuta gabet xi prova kuntrarja w ghalhekk tali valur huwa wkoll gustifikat in vista tad-dokumentazzjoni esebita.

Konsegwentement il-Qorti qieghda tichad l-eccezzjonijiet tas-socjeta konvenuta b'dan li tilqa t-talbiet attrici u tikkundanna lis-socjeta konvenuta thallas lis-socjeta attrici s-somma kollha ndikata fir-rikors promotur fl-ammont ta' hdax il-elf tlett mija w ghoxrin euro (EURO 11,320).

L-ispejjez u l-imghax skond il-ligi jithallsu mis-socjeta konvenuta.

< Sentenza Finali >

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----